

GROEN, EERLIJK, VEILIG

Parijprogramma Tweede Kamerverkiezingen

Maart 2020

Voorwoord

Voor u ligt het partijprogramma van de Groen-Progressieve Alliantie van maart 2020. Het is het resultaat van de lange onderhandelingen tussen DA'19 en PPR. We bundelen onze krachten, zodat we ons nog beter in kunnen zetten voor het verwezenlijken van onze idealen.

Ik heb veel bewondering voor de manier waarop iedereen zich de afgelopen weken heeft ingezet om dit partijprogramma mogelijk te maken. Tot laat in de avond hebben we onderhandeld, posters gemaakt, gebrainstormd, en dit is het resultaat. Ik denk dat we daar als partij heel trots op mogen zijn.

Maar dit is niet het einde van deze reis. Integendeel, dit is pas het begin. Het begin van de reis naar een duurzaam en veilig Nederland, waar iedereen rechtvaardig behandeld wordt. En we zijn met zijn allen heel gemotiveerd om dat voor elkaar te krijgen.

Mijn persoonlijke dank gaat uit naar /u/House_of_Farts, zonder wie de fusie niet mogelijk was geweest, /u/JohanCAvdM, die altijd klaarstaat bij vragen over het soms ingewikkelde politieke landschap, en /u/DodoZmore, voor het factchecken en controleren van het partijprogramma.

/u/riko79

Voorzitter Hoofdbestuur

Groen-Progressieve Alliantie

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Economie, klimaat, duurzaamheid en natuur	5
Onderwijs, cultuur en wetenschap	6
Overheid en Democratie	7
Volkshuisvesting	8
Buitenlandse betrekkingen en Defensie	9
Veiligheid, Vrijheid en Justitie	10
Financiën	11
Sociale zaken en welzijn	12
Infrastructuur	13

Inleiding

De Groen-Progressieve Alliantie komt met een programma om de samenleving te vergroenen, zodat zowel de huidige generatie, als de toekomstige generaties ervan kunnen profiteren. Wij zetten alles op alles voor eerlijke kansen, veiligheid en een beter milieu. In dit programma presenteren wij u vooruitstrevende maatregelen.

De GPA streeft naar een **groene** samenleving. Wij willen onderzoek doen naar waterstof als autobrandstof. Wij willen dat belastingontwijking door multinationals hard wordt aangepakt. Door de BTW te verhogen op vlees, creëren wij een stimulans om meer vleesvervangers te consumeren. Door in grote steden rekeningrijden in te voeren, moedigen wij het gebruik van het openbaar vervoer aan. Deze maatregelen zijn niet alleen goed voor het milieu, maar leveren ook geld op voor de strijd tegen klimaatverandering. Daarnaast betalen de multinationals natuurlijk mee. We leggen de rekening grotendeels neer bij bedrijven, maar de overheid draagt ook haar steentje bij.

GPA streeft naar een **eerlijke** samenleving. Onze voorgangers brachten de basisbeurs al terug. Wij gaan verder met het gelijktrekken van de kansen in het onderwijs. Daarnaast voeren wij inkomensafhankelijke boetes in, waardoor een boete voor iedereen afschrikkend werkt. De administratiedruk in het onderwijs wordt verlicht, waardoor de focus weer naar de kinderen kan. Goed en eerlijk onderwijs is de basis van onze samenleving. De GPA zal hiervoor blijven strijden.

GPA streeft naar een **veilige** samenleving. Zonder veiligheid is er geen vrijheid. GPA wil dat iedereen zichzelf kan zijn. DA'19 en PPR werkten samen aan een wet voor een derde geslacht. De nieuwe alliantie blijft zich inzetten voor iedere Nederlander. Wij willen ervoor zorgen dat een Nederlander een tweede nationaliteit aan kan vragen, zonder dat de Nederlandse identiteit automatisch verloren gaat. Wij willen dat iedere Nederlander mag meebeslissen over Eerste Kamerleden. Wij gaan werken aan een programma om vandalisme en criminaliteit onder jongeren te doen afnemen.

Groen, Eerlijk, Veilig. Dat is de boodschap van GPA. Samen met uw hulp kunnen wij deze groen-progressieve veranderingen bewerkstelligen. Wij hopen op uw steun.

Economie, klimaat, duurzaamheid en natuur

De Groen-Progressieve Alliantie gaat de strijd aan met klimaatverandering. We moeten ons inzetten voor onze planeet. Voorgangers hebben gepoogd om maatregelen in te voeren, maar de GPA wil daadwerkelijk beleid voeren op dit gebied. Niet eindeloos werken en rekenen aan plannen, maar een daadkrachtig pakket uitvoeren. De GPA heeft onderstaande maatregelen opgezet en zal die uitvoeren om ons aandeel te leveren in de strijd tegen klimaatverandering.

- BTW op vlees verhogen.
- Onderzoek doen naar de mogelijkheid om waterstof op grote schaal te gebruiken als brandstof voor auto's.
- Het Rijk moet KLM aanmoedigen om de lange-afstandsvloot te verduurzamen.
- Eisen stellen aan de levensduur en repareerbaarheid van producten om geplande veroudering tegen te gaan.
- Overheidsinstanties moeten volledig duurzaam inkopen en aanbesteden, van schone stroom tot circulaire gebouwen.
- Publieke fondsen losmaken van de fossiele economie.
- Subsidies aan de fossiele sector afschaffen. De subsidie voor het verbranden van vaste biomassa wordt uitgefaseerd.
- Caribisch Nederland start met testen voor duurzame energie en gaat zijn eigen energie produceren.
- In grote steden starten we met rekeningrijden, zoals dat ook in Londen gedaan wordt.
- Vanuit het Rijk moeten er betere adviezen komen aan gemeenten om leegstand te verhelpen in winkelstraten.
- Er moet meer geld naar de European Space Agency (ESA).
- Antibioticagebruik in de veehouderij verminderen.

Onderwijs, cultuur en wetenschap

Goed en eerlijk onderwijs is ontzettend belangrijk. We moeten alles op alles zetten om gelijke kansen te bieden aan iedereen. Eerder brachten wij al de basisbeurs terug, nu gaan wij verder om ongelijkheid te bestrijden. Eerlijke kansen zijn de basis van een eerlijke samenleving. Goed onderwijs is de basis van een sterke economie.

- Scholen moeten fondsen gaan creëren voor ouders die weinig geld hebben, zodat hun kinderen mee kunnen naar excursies en andere onderdelen van het onderwijsaanbod kunnen krijgen.
- Voortgezet speciaal onderwijs moet niet meer als basisonderwijs worden aangemerkt. Kinderen op het voortgezet speciaal onderwijs volgen vaak hetzelfde onderwijs als op 'normale' scholen, maar komen vaak niet in aanmerking voor bepaalde subsidies hiervoor. Ook docenten krijgen nu vaak nog een basisschoolloon betaald.
- Management- en rapportagedruk in het onderwijs moet sterk worden verminderd – meer vertrouwen in leraren.
- Het aanbod van avondopleidingen in het hoger en- beroepsonderwijs moet worden bevorderd en barrières als leeftijdseisen en hoge collegegelden moeten worden weggenomen,
- Er moet meer worden geïnvesteerd in de journalistieke afdeling van de Nederlandse Publieke Omroep.
- Het wetenschapsbudget moet worden verhoogd.

Overheid en Democratie

De samenleving verandert, en de overheid verandert mee. Steeds meer zaken worden digitaal geregeld, er is een toenemende behoefte aan transparantie. Ook komen er steeds meer verantwoordelijkheden bij de gemeenten te liggen. Deze verandering hebben een grote impact op zowel de overheidsorganisatie als de maatschappij. Het is dus belangrijk dat de overheid en de burger zich niet van elkaar vervreemden.

- Het referendum is een instrument voor de bevolking om aan de ‘noodrem’ te trekken. Anderzijds is er weinig voorhanden om minder harde ingrepen in het wetgevingsproces te doen. Hierom willen wij het burgeramendement invoeren. Dit lijkt op een burgerinitiatief, alleen is er bij een burgeramendement sprake van een wijziging in en wetsvoorstel. Elk amendement voorgesteld en ondertekend door een groep groter dan de kiesdeler moet door de Tweede Kamer worden behandeld.
- De uitgaven aan het Koningshuis moeten verlaagd worden. Dat betekent dat het inkomen omlaag gaat en de belastingvoordelen worden weggenomen.

Volkshuisvesting

Volkshuisvesting is op dit moment een belangrijk probleem in Nederland. De huizenprijzen blijven stijgen en het aantal Nederlanders dat niet meer (makkelijk) aan een woning kan komen stijgt mee. De GPA wil deze problemen aanpakken en voor eerlijke kansen zorgen op de woningmarkt. Het Nationaal Woonplan moet weer worden opgepakt. Hiermee bouwen we huizen en een toekomst voor een gezonde huizenmarkt. We moeten wel blijven denken aan de groene draad van het klimaat.

- Het Nationaal Woonplan moet worden geëvalueerd en voortgezet.
- Gemeenten moeten meer profiteren van de woningbouw, zodat deze gestimuleerd gaat worden.
- Nieuwe woningen moeten volledig gasloos worden gebouwd.

Buitenlandse betrekkingen en Defensie

Defensie beschermt wat ons dierbaar is. Maar nog altijd zorgt de overheid niet goed genoeg voor Defensie. Ondertussen neemt de instabiliteit in de wereld verder toe, de relaties tussen Rusland en de Verenigde Staten bereiken een dieptepunt sinds de Koude Oorlog, en het Midden-Oosten is voortdurend in staat van conflict. Op dit moment is de Krijgsmacht niet in staat om deze bedreigingen het hoofd te bieden. Daarom is het van groot belang dat we Defensie weer op sterkte krijgen, om voorbereid te zijn op dreigingen uit binnen- en buitenland

Maar het belangrijkste middel voor Nederland is natuurlijk de vreedzame weg. Den Haag staat internationaal bekend als de hoofdstad van Vrijheid en Recht, en op die status mogen we trots zijn. Daarom geven we ons diplomatiek corps de aandacht die het verdiend.

- Verhoging van het Defensiebudget naar de NAVO-norm: 2% van het BBP.
- Op Aruba en Curaçao zijn nu nog twee milities actief die deels verantwoordelijk zijn voor de verdediging van deze eilanden. Ze worden getraind door het Korps Mariniers. Volgens artikel 3 van het Statuut van het Koninkrijk is defensie echter een koninkrijksaangelegenheid. Daarom moeten deze twee milities worden samengevoegd bij de Koninklijke Landmacht of de Koninklijke Marine.
- Samenwerking met België rondom de bewaking van het luchtruim intensiveren.
- Er moet 1% van het BBP worden besteed aan ontwikkelingssamenwerking.

Veiligheid, Vrijheid en Justitie

De onderwerpen justitie, vrijheid en veiligheid zijn sterk met elkaar verbonden. Het zijn drie belangrijke zaken die de overheid moet garanderen, en zonder het één hebben we het ander niet. Het zijn ook de drie principes waarop ons land gevormd is. Daarom moet het beschermen ervan altijd de hoogste prioriteit hebben.

- Steeds vaker zien agenten jonge kinderen op straat met wapens, bijvoorbeeld messen. Dit is een zorgwekkende trend, die lijkt voort te komen uit een gevoel van onveiligheid, en de popularisering van zeer gewelddadige 'drill rap'. Dat kinderen proberen stoer te doen is een verschijnsel van alle tijden, maar de snelle toename van het aantal steekincidenten onder jongeren is abnormaal. De huidige procedures voor het afhandelen van dit soort incidenten is niet toereikend. Vandaar moet de overheid met een Nationale Aanpak Jeugdcriminaliteit komen, om het probleem bij de oorzaak aan te pakken.
- De mogelijkheden voor kansspelaanbieders om reclame te maken moeten sterk worden ingeperkt. De tijden waarin reclame is toegestaan moeten worden ingekort. De duur van een reclame moet beperkt worden. Het bedrag dat een aanbieder eraan mag besteden moet onder een bepaald percentage van de omzet blijven.
- In Nederland moeten inkomensafhankelijke boetes worden ingevoerd. Het is onrechtvaardig als een boete voor de één zwaarder is dan voor de ander. Een boete moet voor iedereen hetzelfde effect hebben.
- Nederlanderschap moet niet meer automatisch te verliezen zijn.
- Expats moeten stemrecht krijgen in de Eerste Kamerverkiezingen, via een apart kiescollege.
- De legitieme portie bij erfenissen moet worden afgeschaft.
- Iedereen moet toegang hebben tot de rechter. Wij willen onderzoek doen naar mogelijkheden om rechtsspraak goedkoper en toegankelijker te maken.

Financiën

Nederland heeft gezonde overheidsfinanciën. De Groen-Progressieve Alliantie wil het ruime overschot inzetten om klimaatverandering tegen te gaan en onze samenleving eerlijker te maken. Wij vinden dat we er wel voor moeten waken dat we niet onvoorzichtig worden. Onze financiën moeten op orde blijven voor economisch zwaarder weer. Dat betekent niet dat we niks mogen uitgeven. Juist nu is het moment voor hervormingen ten behoeve van de samenleving!

- Nederland moet snel werk maken van de uitvoering van de EU-richtlijnen omtrent belastingontwijking door multinationals.
- Groene belastinghervorming: er komen meer belasting op eigendom, consumptie en emissies, maar minder op inkomsten.
- Wet-Hillen en de hypotheekrenteaftrek moeten worden afgeschaft. Dit wordt gecompenseerd met afschaffen eigenwoningforfait en belastingverlaging.

Sociale zaken en welzijn

Op het gebied van sociale zaken is het voornaamste streven van de GPA eerlijke pensioenen. Nederlanders die hun hele leven hard hebben gewerkt, verdienen een mooie oude dag. Dat geldt niet alleen voor de ouderen van nu, maar ook voor de ouderen van morgen. Wij willen een pensioenstelsel dat haalbaar is, en blijft. Ons stelsel is immers gebaseerd op solidariteit tussen generaties.

- De AOW-leeftijd zal geleidelijk omhoog gaan naar 67 in 2024, waarna deze gekoppeld zal worden aan de levensverwachting. Daarnaast wordt er een zware beroepenlijst opgesteld, die eerder met pensioen kunnen.
- Bevallingsverlof en ouderschapsverlof worden samengevoegd – beide ouders krijgen 10 weken betaald verlof, de resterende 16 weken mogen vrij worden verdeeld.

Infrastructuur

Nederland heeft geweldige infrastructuur. Ons wegennet is het dichtste van Europa, treinen zijn veilig en ondanks wat soms het geval lijkt te zijn, hebben we het meest efficiënte spoornetwerk van Europa. Tegelijkertijd lijkt er veel onvrede te zijn over onze infrastructuur. Begrijpelijk, mensen staan immers vaker en langer in de file, bussen vallen vaak uit en soms kan een flinke hoop bladeren al funest zijn voor de doorstroming op een spoortraject. Daarom willen we dat er meer aandacht komt voor de subjectieve beleving van de infra-kwaliteit, in plaats van alleen harde cijfers.

- Samen met andere Europese landen wil de GPA een Europese spoorwegmaatschappij oprichten voor de Eurocitytreinen.
- Het Rijk moet richtlijnen opstellen voor provincies om door middel van peilingen en steekproeven de beleving onder de inwoners van infrastructurele knelpunten in kaart te brengen.